Marina Lewycka

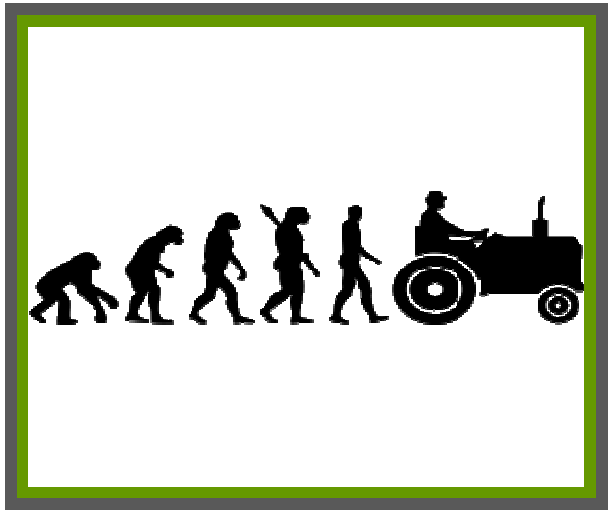

La petita història dels tractors en ucraïnès

CLUB DE LECTURA 58

18 de gener de 2016

BIBLIOTECA
BAC DE RODA

Vida

Marina Lewycka va néixer en un camp de refugiats de Kiel (Alemanya) el 1946, després de la Segona Guerra Mundial. La seva família d'origen ucraïnès es va traslladar a Anglaterra quan ella era petita. Adolescent conflictiva, estudiant universitària en el 68, va realitzar estudis de lingüística anglesa i va iniciar un doctorat en literatura que va abandonar. Es va graduar a la Universitat de Keele amb llicenciatura en anglès i Filosofia. Va ser professora a la Universitat de Sheffield Hallam, fins que es va retirar l'any 2012. Ha trigat molts anys a fer-se famosa com a escriptora. És precisament la novel·la ***La Petita història dels tractors en ucraïnès***, d'elevat contingut autobiogràfic, la que li ha permès dedicar-se a la literatura de manera professional des de 2005. Actualment viu a Sheffield, Yorkshire.

Ha escrit diverses novel·les, com també altres llibres sobre atencions i cures a les persones grans.

La primera novel·la que va escriure, ***La Petita història dels tractors en ucraïnès,*** va guanyar varis premis entre els anys 20005 i 2006, com el *Premi Bollinger Everyman Wodehouse* en un festival literari de Hay, el *Premi Waverton Buena Lectura* i el premi més cotitzat, el *Man Booker*. Posteriorment fou preseleccionada pel *Premi Orange de Ficció*. Aquesta novel·la va ser traduïda a trenta-cinc idiomes (mai s'ha publicat a Ucraïna). La seva segona novel·la ***Dues rulots*** es publicà el 2007 i va ser nominada el 2008 als *Premis Orwell* d'escriptura política. El 2009 va escriure ***We are all made of glue*** (*Tots estem fets de cola per enganxar*) i el 2012 publica la seva quarta novel·la ***Various pets alive and dead*** (*Varis animals vius i morts*).
Cal destacar que el 2009 va escriure el conte "**La importància de tenir els peus calents**" i va donar tots els beneficis a Oxfam. I en el mateix any va publicar un segon conte "**La filosofia de negoci**" i el donà íntegrament a Amnistia Internacional.

Obra

Amb la publicació de la seva primera novel·la, ***La Petita història dels tractors en ucraïnès***, l'autora anglesa d'origen ucraïnès, **Marina Lewycka**, va aconseguir el merescut reconeixement de la crítica i de nombrosos lectors. De fet, ja ha estat traduïda a 27 idiomes i s'està preparant la versió cinematogràfica.
Però .... què tenen a veure els tractors amb l'amor? es preguntarà el lector. Doncs bé, la història narra les peripècies i disbarats amorosos de Nikolai, un excèntric vidu octogenari d'origen ucraïnès, assentat a Anglaterra que, sobtadament, decideix casar-se amb Valentina, de 36 anys, acabada d'arribar d'Ucraïna. Les filles de Nikolai, Vera i Nadezhda, enfrontades entre si des de la mort de la seva mare, decideixen intervenir i unir esforços perquè la idea del matrimoni no tiri endavant.
I com a rerefons, el llibre que està deciditt a escriure Nikolai -enginyer aficionat a tot tipus de maquinària industrial- sobre l'origen i l'evolució del tractor al seu país. Una petita venjança personal contra el règim soviètic que, amb l'arribada del tractor, va imposar als camperols ucraïnesos la col·lectivització de la terra i la fi de l'explotació privada, provocant, davant l'oposició d'aquells, una terrible fam que va acabar amb milers de vides humanes.
Entre la soledat, el pes de la vellesa i la incomprensió per part de les seves filles, Nikolai s'aferra obstinadament a dues idees: el seu desig de casar-se amb Valentina i la seva decisió d'escriure el seu llibre.

No obstant això, a mesura que avança el relat, la trama es complica i el que comença essent un problema familiar, explicat amb una bona dosi d'humor -un Hhmor molt anglès, per cert- carregat de diàlegs hilarants i episodis realment divertits, acaba convertint-se en una situació dramàtica i claustrofòbica que posa al descobert una altra història: la terrible fractura emocional de tota una generació que va haver de lluitar per sobreviure als camps de treball, la persecució política, la pobresa i la desraó; aquells que ho van aconseguir, van preferir, però, oblidar, construir un passat a la mesura del que és suportable, omplir-lo de silencis.

Un espai, el del silenci dels derrotats, que Marina Lewycka s'esforça a recuperar i treure a la llum en aquesta excel·lent opera prima. I ho fa sense estridències, sortejant sigil·losament l'horror, i utilitzant una prosa àcida però no exempta de tendresa, que buscarà la reconciliació i l'entesa entre les dues germanes que actuen com a representants d'aquells que van viure de primera mà la derrota i el desarrelament, i de les generacions més joves que amb prou feines han sentit parlar d'això però que també han patit en carn pròpia les seqüeles d'un fosc passat familiar.

Lewycka, filla d'un matrimoni ucraïnès i nascuda en un camp de refugiats a Kiel, a l'Alemanya nazi, es va inspirar en la seva pròpia vida per escriure l'obra.

Sobre l'amarga experiència en què es va veure immersa la seva família, Lewycka explicava: "*Més que amargor, la part positiva d'aquesta experiència és que l'esperit humà sobreviu sempre, fins i tot passant per experiències tan terribles com les que va viure Europa en els anys trenta i quaranta.* "

Publicat per Anouka. Font: http://www.avistadepagina.es/

✦✦✦✦

La Petita història dels tractors en ucraïnès, primera novel·la de la ucraïnesa establerta a Anglaterra Marina Lewycka, ha rebut el premi Bollinger-Everyman de Ficció Còmica. Segurament un guardó molt merescut, però no es pot dir que la història que s'explica sigui fictícia, i molt menys que sigui còmica. Es tracta, per descomptat, d'una història plena d'humor, però no exempta de tragèdia, i segurament és tan verídica com habitual. Si bé comença amb un diàleg de factura clàssica que fa recelar una mica del seu desenvolupament, al llarg d'unes poques pàgines el lector adverteix que l'estructura és àgil i intel·ligent, construïda sobre la narració en present de la història actual, del fil central de la trama, amb incursions al subconscient o al pensament íntim de la protagonista-narradora. L'espina dorsal de la història la compon un diàleg telefònic multilateral, una mena de "conferència a tres" desenvolupada entre el pare i la filla menor, -la seva favorita, Nadezhda-; la filla menor i la germana gran -Miri, a la qual el pare, suposadament, odia-; i entre el pare i la germana gran.

La història es desenvolupa sobre el que diuen els que parlen, el que transmeten, en el seu paper de mediadors, els que vinculen als que no es parlen, el que comuniquen, a manera de conclusió, uns sobre els altres, el que un demana a un altre que no ho expliqui, i el que l'altre, sense perdre un minut, surt a airejar. Tot això cimentat pel que s'imagina, el que s'escup amb la ràbia d'anys de silenci i el que el vell Nikolai escriu, a poc a poc, amb la sana intenció de publicar en la seva ***Breu història dels tractors en ucraïnès***.
Tot i que la traducció no és gaire bona, alguns diàlegs sonen una mica impostats i l'estructura, en alguns moments, cau una mica en la monotonia, la història és d'una tendresa i d'una solidesa que no ens permet deixar el llibre de banda. Amb tots aquests elements es genera un tapís en què la nouvinguda dona de l'ancià, més jove

fins i tot que les seves filles i capaç de tot per aconseguir un passaport cap al benestar occidental i la seva cultura de l'usar i llençar (que és l'únic que l'aconsegueix allunyar de la seva Ucraïna natal) dóna peu a sorprenents revelacions sobre la història familiar, les relacions entre els seus membres i la forma en què evolucionen.
Els personatges, força arquetípics, es mantenen dins dels límits d'allò que és humà gràcies a les seves reaccions inesperades, però honestes i sentides, i acaben baixant a les profunditats del seu propi jo per salvar-se, per redimir-se, quan semblava que només pensaven en salvar-se els mateixos i prou. Cal no oblidar tampoc el contrast que es plasma en la novel·la, entre la cultura occidental -que l'autora retrata com El Dorado dels que abans van viure en països comunistes- i la forma de vida dels kolkhozs, així com les diferències entre la vida en un món en guerra i l'existència, potser anodina però segura, que es porta a l'Anglaterra actual, exemple extrapolable a pràcticament qualsevol país democràtic occidental.
El final, on contemplem com un personatge radicalment antipàtic ha servit de catalitzador per a conciliar el que semblava irreconciliable, arrencarà un somriure al lector més escèptic. Una història, en definitiva, amb la qual molts lectors se sentiran identificats, plena d'humanitat i construïda amb rigor i intel·ligència.

Font: http://www.notodo.com/

✦✦✦✦

Imaginem un suburbi londinenc. Una casa de classe mitjana, amb el seu petit jardí (of course) i l'aire inequívoc d'allò que va ser i ja no és: una llar. On va habitar una família, ara viu un ancià solitari refugiat en els seus records entre la sordidesa pròpia de la vellesa i la solitud. No està desatès, cert. Les seves filles Vera i Nadezhda l'acompanyen sempre que les seves obligacions els ho permeten; a més està ocupat en escriure una prolixa història sobre tractors ucraïnesos que li remet al seu passat d'enginyer a Ucraïna, el seu país d'origen.

Tot, doncs, està en ordre. Fins que, insospitadament, la seva vida canvia. La culpable es diu Valentina, és una emigrant ucraïnesa sense papers que somia donar al seu fill estudis a Cambridge. És hortera, xerraire, superficial i presumida però Nikolai, que així es diu el nostre protagonista, la compara amb la Venus de Botticelli ... perquè té uns pits d'infart! Ràpidament, Vera i Nadezhda entren en estat d'alerta: el seu pare està a punt de caure en un parany ja que és evident que a l'exuberant ucraïnesa només li interessa el matrimoni per aconseguir la nacionalitat britànica. Les dues decideixen obviar les seves diferències ideològiques i afectives i intentar evitar l'inevitable: que l'ancià Nikolai passi de nuvi ufanós a espòs maltractat.

Només un to narratiu mesurat i un oportú happy end aconsegueixen que el previsible drama esdevingui una distesa tragicomèdia. El mèrit és, sens dubte, de l'autora, Marina Lewycka, que ha aconseguit fer d'una història quotidiana un explosiu còctel de tendresa, humor, sentiments i petites ambicions domèstiques. Així, el que podia haver estat un fulletó es converteix en una narració tendra i propera que, encara que soni a tòpic, tan aviat commou com provoca la riallada. Lewycka coneix bé el tema ja que va néixer en un camp de refugiats de Kiel i, després de la Segona Guerra Mundial, es va establir a Anglaterra amb els seus pares i és on actualment viu.
No és difícil, doncs, veure un reflex de l'autora en la progressista Nadezhda, la petitade les dues filles de Nikolai, socialista, culta, tolerant i "políticament correcta", enfrontada a la seva germana, la refinada Vera, que gaudeix tant d'una bona situació econòmica com de una agitada vida privada. Totes dues es mouen al voltant del seu pare i d'una sèrie de personatges arquetípics (la veïna ucraïnesa, les filles universitàries, la mateixa Valentina i el seu amant explotador ...) de la societat urbana de qualsevol país europeu actual. Amb ells desfilen per les pàgines de ***La Petita història dels tractors en ucraïnès*** l'onada migratòria dels països de l'Est, el miratge del consum, l'encreuament de cultures, la falsa tolerància, fins i tot l'obsessió pel cos i la moda (la pròpia Valentina és una fashion victim hortera) conformant un tot heterogeni que provoca en el lector un somriure intel·ligent, això sí, amb un cert regust amarg.
Possiblement un dels més grans mèrits de la novel·la sigui la gradual evolució dels personatges de Vera i Nadehzda que, de simples estereotips, passen a convertir-se en éssers de carn i ossos. Així, Nadezhda dubtarà de moltes de les seves conviccions i Vera, la "dolenta" oficial, es mostrarà com una dona que ha conegut la tragèdia de l'exili i la fam d'una postguerra. Per humanitzar-les definitivament n'hi haurà prou amb l'evocació d'un record d'infància compartit per les dues germanes. Acabaven d'arribar a Anglaterra, el fred i la fam els va obligar a refugiar-se en una estació d'autobusos amb la seva mare i van quedar astorades quan se'ls va acostar una elegant dama que els va oferir una almoina. Nadezhda comenta: "Aquest dia vaig decidir que seria socialista", i Vera respon: "I jo que seria la dama de l'abric de visó".

La Petita història dels tractors en ucraïnès no té desperdici. Un retall de vida convertit en literatura gràcies al perfecte dibuix de la psicologia dels personatges, al manteniment del pols narratiu i a la vigència de les situacions. Un luxe, doncs, que no s'ha de deixar escapar.

Per: María Pilar Queralt del Hierro.
Font: http://latormentaenunvaso.blogspot.com.es/

✦✦✦✦

L'escriptora anglesa Marina Lewycka acaba de publicar ***La Petita història dels tractors en ucraïnès***, la seva primera novel·la, una obra d'inspiració autobiogràfica en què explica "una dura experiència familiar a l'Alemanya nazi" i un tabú arrelat en totes les generacions, les relacions sexuals dels pares.

La Petita història dels tractors en ucraïnès relata la relació entre les germanes Vera i Nadezhda amb el seu pare, Nikolai, un home octogenari que acaba de conèixer a Valentina, de 36 anys, acabada d'arribar d'un país de l'est d'Europa.
En una entrevista a EFE, Lewycka, filla d'un matrimoni ucraïnès i nascuda en un camp de refugiats a Kiel, a l'Alemanya nazi, ha dit que "un dels temes que volia explorar era aquest terror que tenen els fills a acceptar que els pares tenen també una vida sexual ".

La mateixa Lewycka, que forma part de l'organització anglesa Age Concern d'ajuda a la tercera edat, ha pogut constatar a partir de nombroses entrevistes que "parelles en què un dels dos és prou gran és bastant corrent". ***La Petita història dels tractors en ucraïnès*** pretén ser, en paraules de Lewycka, “una celebració de la vellesa”. El títol al·ludeix a la gran vocació de Nikolai, els tractors, dels que sap tot tipus de detalls tècnics, i són presents en les pàgines de la novel·la.

Els tractors es van colar a la novel·la a partir de las converses del seu pare, que era enginyer i, fins i tot, va arribar a publicar un llibre sobre tractors.
“Els tractors em van permetre -precisa- donar una perspectiva històrica a la narració i funcionen en la novel·la como una metàfora d’aquelles coses que per fonamentals en les nostres vides han deixat de ser valorades. També volia reivindicar el tractor a la nostra societat actual, justament pel seu escàs glamour”.

A través de Valentina, Lewycka aborda un dels grans temes del segle XX, l’emigració, però avisa, “sense cap intenció moralitzant” i amb l’únic objectiu de “plasmar els efectes que tenen sobre les persones aquests moviments humans tan grans que es van produir el segle passat”.

Font: La Vanguardia. http://www.lavanguardia.com/

Llibres de Marina Lewycka a la Biblioteca Bac de Roda:

📖 LEWYCKA, MARINA. ***Dues rulots.*** Barcelona: La Campana, 2008. **N Lew**

📖 LEWYCKA, MARINA. ***Two caravans.*** London: Fig Tree, 2007. **NE Lew**

BIBLIOTECA BAC DE RODA
C. d'en Bac de Roda, 1 bis.
08510. Roda de Ter.
Tel.: 938540077.
A/e:b.rodadeter.br@diba.cat
Web: www.rodadeter.cat/biblioteca
Facebook: www.facebook.com/BibliotecaBacdeRoda
Biblioteca Virtual: http://bibliotecavirtual.diba.cat

BIBLIOTECA
BAC DE RODA

© Biblioteca Bac de Roda, 2016

Amb la col·laboració de:

AJUNTAMENT DE RODA DE TER

Diputació Barcelona | Xarxa de Biblioteques Municipals